

כיצד לגדל את הגור / הכלב החדש במשפחה

בשעה טובה החלטנו לצרף חבר ושותף חדש למשפחתנו, בין אם זה כלב מעורב מאגודת צער בעלי חיים או כלב גזעי שעלה הרבה כסף, לכולם יש מכנה משותף, כולם הולכים על ארבע ולכולם צריך להתייחס באופן מיוחד. מצאתי לנכון לכתוב מאמר זה שיעזור לבעלי הכלבים להתמודד עם כל השאלות הנוגעות לכלב חדש במשפחה. נוכחתי לדעת שגם בעלי כלבים בני שנה ויותר סיפרו לי שלמרות שהם בעלי כלב והיה להם כלב בעבר הם למדו הרבה דברים חדשים שעזרו להם בהתמודדות היום יומית עם חברם ההולך על ארבע. לדעתי אילו הנושאים החשובים ביותר שצריך לדעת כאשר מצרפים כלב/ה חדש למשפחה. אנא סלחו לי אם המאמר מדבר רק בלשון זכר, הכוונה היא גם לנקבות.

1. חיסונים

על כל גור כלבים יש לעבור מס' חיסונים בתחילת דרכו כגור וכן מס' חיסונים וטיפולים מונעים קבועים למשך כל ימי חייו כבוגר. ואלה הם החיסונים:

א. חיסונים לגורים

הטיפול הראשון בגור שלנו במידה וקיבלנו אותו לפני גיל 6 שבועות הוא מתן סירופ נגד תולעי מעיים בגיל 5 שבועות זהו עדיין לא חיסון אלא טיפול מונע. בגיל 8 שבועות יש לחסן את הגור שלנו בפעם הראשונה, לפני שמתחילים את החיסונים אני ממליץ לבחור וטרינר שיטפל בכלביכם באופן קבוע. מחיר החיסונים משתנה כאשר כל וטרינר נוהג לגבות סכום אחר אך לא בהפרשים עצומים. יש לשאול את הוטרינר על עסקת גורים שמוזילה את המחיר של החיסונים לגור באופן משמעותי ביותר. החיסון הראשון יהיה חיסון פרוו וכלבלבת + טיפול נגד תולעים. אחרי שלושה שבועות בגיל 11 שבועות ניתן את החיסון השני שנקרא משושה זה יהיה חיסון ראשון מתוך 3 או 4 חיסוני משושה + תילוע בכל פעם

בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד נלווה

(מס' החיסונים משתנה בין וטרינר לוטרינר).

אחרי חיסון המשושה האחרון בגיל 20 שבועות ולא יאוחר ממועד זה יינתן חיסון הכלבת + שבב . חיסון הכלבת נועד למנוע את מחלת הכלבת ולהגן עלינו במקרים של נשיכה , השבב הוא מעין קפסולה זעירה שמוחדרת לכלב שלנו בצידו השמאלי של הגוף מקדימה (כתף שמאל) , השבב הוא בעצם תעודת הזהות של הכלב , מעין ברקוד כמו שיש על המוצרים בסופר ונועד על מנת לזהות את הכלב ולשייך אותו לבעליו במקרה של אובדן או גניבה . גם כאן ניתן לחסוך הרבה כסף, לפני שפונים לוטרינר לביצוע החיסון אני ממליץ לפנות לשירותים הוטרינריים ברשות המקומית בה אתם מתגוררים , העלות של החיסון תהיה זולה בכ- 50% מהמחיר שנשלם אצל הוטרינר . מיד לאחר חיסון הכלבת צריך לעשות אצל הוטרינר טיפול מונע כנגד חיפושית הזבל ותולעת הפארק .

תולעת הפארק - מה זה בכלל?

קודם כל חשוב להבהיר, תולעת הפארק אינה קשורה לתולעי המעייים שאותן ניתן לראות לפעמים בצואת הכלב. בניגוד לתולעי המעייים, תולעת הפארק גורמת למחלה קשה ולמוות.

תולעת הפארק, או בשמה האמיתי – ספירוצרקה לופי – היא תולעת קטלנית לכלבים. התולעת חודרת לגוף הכלב ומתיישבת בוושט, באבי העורקים ובעמוד השדרה. היא גורמת לפגיעה באברים אלו ולבסוף למוות. התולעים מטילות ביצים בגוף הכלב. הביצים, שהן מיקרוסקופיות בגדלן, יוצאות בצואת הכלב ונאכלות ע"י חיפושיות זבל שנאכלות בתורן ע"י כלבים אחרים וכך המחלה מתפשטת. לכן גם רצוי ומאד מומלץ לאסוף את הצואה של הכלב שלנו הן ברחוב והן בדשא .

כיצד אוכל לשמור על כלבי מפני המחלה?

יש להקפיד להביא את הכלב לוטרינר לזריקות למניעת תולעת הפארק. הזריקות ניתנות כל כמה חודשים – תלוי באזור המגורים שלכם. לצערנו נתקלנו גם בכלבי בית מובהקים שלא אוכלים תדיר זבל בחוץ שנדבקו במחלה!!! לכן – יותר פשוט למנוע!
ישנם אזורים בארץ בהם לא נהוג לחסן כלל כנגד תולעת הפארק כגון אילת וירושלים . ברחובות והסביבה המיון המומלץ הוא פעמיים בשנה. באזור ראשל"צ, רמת גן ותל אביב, שם הנגיעות רבה יותר - מומלץ לקבל זריקה לפחות כל 3 חודשים לפי המלצת הוטרינר. הזריקות ניתנות הן למניעה והן כטיפול לאחר הדבקה.

בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד גלוי

חיסונים לכלב בוגר

כלבים בוגרים צריכים לעבור 2 חיסונים קבועים כל שנה, החיסון הראשון הוא חיסון המשושה והחיסון השני הוא חיסון הכלבת. מלבד החיסונים הקבועים ישנם שני טיפולים מונעים אותם חייב כלבנו לעבור: הראשון הוא תולעת הפארק חיסון זה צריך להתבצע כל שלושה חודשים והטיפול השני הוא כדורים נגד תולעים (דרונטל) שצריך להתבצע כל חצי שנה.

יש להקפיד על ביצוע כל החיסונים והטיפולים המונעים בזמן, במידה והוטריןר אצלו כלבכם מטופל אינו שולח תזכורות בדואר בנוגע לחיסונים יש לזכור ולרשום זאת ביומן

2. ביות הכלב, ניקיון בבית והטיפול בצרכים בבית ומחוצה לו

ביות – זהו התרגום הקרוב ביותר שמצאתי למונח האנגלי Housebreaking. הכוונה היא לחנך את הכלב לא לעשות את צרכיו בבית, וכן לשחק רק בצעצועים שלו ולא להשחית את חפצי הבית. זו לא מלאכה קלה ומצריכה הרבה מאד סבלנות. משך הזמן הדרוש לכך שונה מכלב לכלב. קיימות שיטות שונות להשגת המטרה וכפי שכבר ציינו, אין לנו ויכוח עם מי שטוען לשיטה אחרת אם היא עובדת בשבילו. השיטה שאנו מלמדים נקראת הסגר ופיקוח ולפי מיטב ידיעתי מעטים האנשים הנוקטים בשיטה זו אך היא נחשבת לשיטה הטובה ביותר לטיפול ומניעת צרכים בבית ולשמירה על החפצים והרהיטים בבית. בתמצית, הכוונה היא שהכלב יהיה סגור במקום שבו אינו יכול לגרום נזק פרט לאותם פרקי זמן בו אנו רואים אותו בעינינו. המקום המתאים ביותר הוא כמובן כלוב. רבים יאמרו שזה אכזרי אך אני מבטיח לכם שהכלב עצמו לא חושב כך. הוא צאצא של זאבים שחיים במערות ומרגישים בהם בטוחים ומוגנים. חשוב לעצור בנקודה זו לשנייה ולהדגיש נקודה חשובה והיא – "איך מלמדים כלב?" הרי הוא לא מבין את שפתנו ואין לו את הכלים האנליטיים לחשוב כבן אדם. שיטת הלימוד היא אפוא "חיזוקים חיוביים ותיקונים". חיזוק חיובי פירושו לתגמל אותו על ידי מילה טובה, ליטוף, חיבוק ולפעמים ביסקוויט או מאכל אחר. תיקון פירושו לומר לו בקול תקיף "לא" או "אסור". תיקון יותר חריף הוא לתפוס אותו בעורף, לנער אותו ולומר את ה"לא" או ה"אסור" התקיפים. כעת מהם

א. חינוך לניקיון ומניעת עשיית הצרכים בבית – בכלוב טיסה

היות והוא נמצא במקום סגור והוא לא רוצה להיות במקום מלוכלך ומסריח, הוא יתאפק ולא ילכלך אותו. כל מה שאנחנו צריכים לעשות זה: להוציא אותו בבוקר לכמה דקות מיד לאחר ההשכמה, להחזיר אותו לכלוב ולתת לו אוכל, לחכות כחצי שעה ולהוציא אותו שוב, לשבח אותו בכל פעם כשהוא עושה את צרכיו בחוץ, לחזור על תרגיל זה שלוש פעמים ביום, ולהוציא אותו לטיול נוסף לפני השינה. אם הוא לא נמצא בכלוב אך בפיקוח שלכם, חייבים להיות דרוכים ולהבחין בכך שהוא עומד לעשות את צרכיו ולהוציא אותו מיד החוצה. אם בכל זאת קוראת "תאונה" ותפסתם אותו בשעת מעשה יש לתפוס אותו, לומר לו "לא" בטון תקיף ולהוציא אותו. אם איחרתם - לוקחים סמרטוט ומנקים - וזה הכל. בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, יעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד גלוי

ב. חינוך לניקיון ומניעת עשיית הצרכים בבית על ידי עיתונים

למען האמת אני מסביר שיטה זו בהסתייגות מסוימת. ההסתייגות נובעת מכך שאני מאמין בשיטת הכלוב וממליץ עליה בחום. מאחר ובכל זאת אנשים פונים, אינם רוצים או אינם מסוגלים להשתמש בכלוב אני מסביר את שיטת העיתונים. ובכן:

- סוגרים את הכלב בחדר מסוים ופורשים עיתונים על הרצפה
- מכסים את כל הרצפה בעיתונים
- לאחר שהכלב השתין בפניה מסוימת מכסים את העיתונים הספוגים שתן בשכבה נוספת של עיתונים נקיים. הסיבה לכך היא שהכלב סימן לעצמו את הפינה המסוימת הזאת וחוזר אליה לפי הריח של העיתונים הספוגים בשתן.
- באותו זמן מקטינים קצת את השטח המכוסה בעיתונים.
- יש להניח שבפעם הבאה הוא ישתין באותו מקום בו השתין בפעם הקודמת או בקרבתו. מחליפים איפה את העיתונים המלוכלכים בעיתונים נקיים אך משאירים שכבה אחת ספוגה כדי שיישאר קצת מן הריח.
- שוב מקטינים את השטח המכוסה עיתונים.
- אם נמשיך בשיטה זו ייווצר מצב בו בסוף תישאר פינה אחת יחסית קטנה, בלבד, בה הכלב משתין
- כל אותו זמן עושים כמובן את כל יתר הפעולות הקשורות בחינוך הכלב לניקיון:

- א. מוציאים אותו כמה פעמים ביום. רצוי בבוקר כשקמים, חצי שעה אחרי האוכל, אחרי הצהרים, שוב חצי שעה אחרי האוכל ולפני השינה.
 - ב. מוציאים אותו מהחדר בכל עת שיש מי שיכול להשגיח עליו.
 - ג. ברגע שרואים שהוא עושה סימנים כאילו הוא עומד לעשות את צרכיו אומרים לו "לא" בקול תקיף ומוציאים אותו לרחוב.
 - ד. לוקחים אותו לאותו מקום בו נוח לעשות זאת ומשתדלים לחזור תמיד לאותו מקום
 - ה. אחרי שהוא עושה את צרכיו בחוץ משבחים אותו.
- אם נקפיד על תהליך זה יש להניח שגור יהיה נקי בתוך זמן של כשלושה שבועות.

מרגע שהתחלנו לרדת עם הכלב למטה יש להצטייד תמיד בפרס וברגע שהגור עושה את צרכיו לשבח אותו לתגמל אותו על ידי מילה טובה, ליטוף ולתת את הפרס.

בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד גלוי

3. ביות הכלב, התנהגות הכלב בבית שלא ישחית הפצים אישיים שלא יפחד כשאנחנו יוצאים מחוץ לבית ואיך למנוע נשיכות

א. שלא ישחית הפצים אישיים

השאלה הנפוצה ביותר שמגיעה אלינו כמעט בכל יום, בגרסה זו או אחרת, היא מה לעשות עם כלב שמשחית את הבית ו/או עושה את הצרכים בבית. נגענו בשאלות אלה פעמים רבות בתשובות לשאלות ובמאמרים. הפעם נרכז את המידע בנייר מפורט אחד.

השאלה הראשונה היא למה הם עושים את זה?

והתשובות הן:

- כי הם עדיין גורים ועוד לא למדו שאסור להם לעשות את זה.
- כי הם אמנם כבר יותר גדולים אך עד כה חיו במסגרת בה לא הייתה הקפדה על דברים אלה.
- כי הם סובלים מחרדת נטישה, כלומר המשפחה קמה בבוקר, כולם הולכים לעיסוקיהם והכלב נשאר לבד בבית והוא מרגיש בודד, גלמוד ועזוב.
- כי משעמם להם ויש להם עודף מרץ.
- כי הם נתקפו חרדות בגלל שינויים שחלו בחייהם ובסביבתם. (עברו דירה, בעלים חדשים, בן או בת זוג חדשים לבעלים, תינוק חדש בבית, חייט מחמד נוספת בבית ועוד מיני תופעות כאלה).
- כי הם חולים וזקוקים לעזרה של וטרינר.
- כי צומחות להם שיניים וזה גורם להם הרגשה בלתי נעימה בפה.

על מנת שהכלב שלנו לא ישחית הפצים אישיים, שטיחים, רהיטים או כל דבר אחר בבית יש לשמור על מס' כללים.

כלב צעיר סקרן מטבעו ורוצה ללמוד את סביבתו. שינוי צומחות והוא רוצה ללעוס כל חפץ שבסביבתו. אין כל סיבה, אפוא, שידע להבחין בין שטיח פרסי יקר לבין סמרטוט ריצפה. התוצאה היא שללא השגחה הסיכוי הוא שיגרום נזקים בבית. מאחר והשיטה שלנו גורסת שהוא נעול במקום בטוח אלא אם הוא בפיקוח צמוד, קיים סיכוי שלא יגרום נזקים. זה אמנם מונע ממנו לכרסם ברהיטים או לאכול שטיחים, אך עדיין לא מלמד אותו מה מותר ומה אסור.

בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד גלוי

כדי ללמד אותו יש לקנות לו צעצועים משלו, כגון כדורים, עצמות, סמרטוטים מיוחדים ללעיסה ודברים דומים הנמכרים בכל חנות של חיות מחמד, יש לעודד אותו לשחק בצעצועים ולשבח אותו כשהוא עושה זאת. ברגע שהוא מתחיל לטפל בחפץ אסור יש לומר לו "לא" או "אסור" בטון תקיף, לקחת לו את החפץ ולהחליפו בצעצוע שלו. כשהוא מתחיל לשחק בצעצוע יש לשבח אותו בחום והתלהבות.

עוד כמה מילים על חינוך

ככה מחנכים כלב לא להשחית ולהרוס רהיטים וחפצים אישיים :

- אוסרים עליו לעשות את הדבר שאסור לו לעשות, על ידי כך שאומרים לו "לא".
 - עושים זאת אך ורק בזמן אמת. אין כל ערך להגיד לו בבוקר "אל תאכל לי את הנעלים כשלא אהיה פה", או להגיד לו בערב "למה אכלת את הנעליים שלי כשלא הייתי פה". הוא פשוט לא יודע על מה אתם מדברים.
 - נותנים לו תחליף וכשהוא בוחר בתחליף משבחים אותו בלבביות ובחום.
 - לא צועקים על כלב ולא מרביצים לכלב.
- אם אלה שמרביצים לכלבים ירצו להיות כנים עם עצמם הם יודו בכך שהם מרביצים לו כדי להוציא את התסכולים שלהם ולא מכיוון שהם חושבים שזה יעזור. להרביץ לכלב על שעשה את צרכיו בבית כאשר היה לבד זה כמו להרביץ לילד סיני שאמרו לו בידיש לסדר את החדר והוא לא עשה את זה. שיטה כמעט "אוניברסלית" לטיפול בכל מיני חרדות היא לעבוד עם הכלב במשמעת בסיסית. אתם מלמדים אותו "לשבת", "ארצה", "רגלי", "אלי" ועוד לעשות כל מיני דברים. אתם מלמדים אותו לעשות את הדברים בשיטת ה"חיזוקים החיוביים". התוצאה היא כזו:
- הכלב מבצע - הוא זוכה לשבחים - הוא מקבל בטחון עצמי יותר גדול - הוא יותר בטוח בעצמו ופחות פחדן .

מקרים חריגים

כפי שציינתי בפתח המאמר, לא רק גורים משחיתים את הבית ומלכלכים אותו. גם כלבים מבוגרים עושים זאת ואז יש לבחון כל מקרה לגופו של עניין. כל התהליך המתואר כאן אינו מתאים לכלב שעושה פיפי בבית כי יש לו דלקת בשלפוחית השתן, כאב שיניים או שהוא סובל מחרדות כתוצאה מאירוע טראומתי בחייו

בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד נלווה

ב. חרדת נטישה

- מה עוד אפשר לעשות כדי לעזור לכלב להתגבר על חרדת נטישה?
- מתייחסים ליציאה מהבית כאל צעד שגרתי בהחלט ולא עושים טקסי פרידה עם חיבוקים ונשיקות.
 - יוצאים בהתחלה לפרקי זמן קצרים ובהדרגה מגדילים את זמן ההיעדרות.
 - אין להשאיר את הכלב בכלוב בתקופה שעולה על חמש שעות. אם עליכם להעדר לזמן ממושך תמצאו מישהו שיהיה מוכן לבקר את הכלב ולהוציא אותו.
 - משאירים רדיו פתוח.
 - משאירים לכלב צעצועים. במיוחד מומלץ צעצוע בשם "קונג". הוא עשוי גומי קשה ויש בו חורים שדרכם ממלאים את הקונג באוכל, חתיכות נקניק, ביסקוויט או גבינה. הצעצוע הזה מעסיק אותם במשך שעות.
 - דואגים שהכלב יהיה עייף, נותנים לו להוציא הרבה מרץ. רצים איתו בפארק, נותנים לו לרוץ אחרי כדור, משחקים איתו במשיכה בחבל וכדומה. (זה לא חל על גורים צעירים לגמרי).

ג. גורים שנושכים

זה נורא נחמד, ממש חמוד. הכלבלב החדש בא אליך ולוקח את היד שלך בפה. את אפילו מרגישה כאילו סיכות קטנטנות לוחצות בקלות על ידך. ובכן יש לי חדשות – זה לא נחמד, זה לא חמוד ואסור להתחיל עם זה. הכלבלבים אוהבים את זה, הם אוהבים ללעוס, הם ממשיכים, בינתיים הם גדלים ואיתם הפה, בתוכו השיניים וכעבור כמה חודשים יש לנו כלב נשכן. בשלב זה הכלב גם לא יודע להבדיל בין נשיכות קלות ובין כאלה שכואבות ממש.

כדי למנוע את התופעה מומלץ לעשות את הדברים הבאים:

1. לא להכניס לכלב את היד לפה.
2. אם היד בכל זאת מוצאת את עצמה בפיו משמיעים קול של כאב ומושכים אותה החוצה. הכלב מבין היטב, צעקה של כאב מה היא, כי הוא משמיע צעקות כאלה כשכואב לו וכנ"ל עושים אחיו בשגר.

בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד גלוי

3. תוך הוצאת היד יש להגיד לו "לא" תקיף וכשהוא מפסיק צריך לשבח אותו. כמו בכל מקרה בו אנחנו מתקנים התנהגות מומלצים שלבים אלה:
 א. ההוראה "לא" שמלמדת אותו שמה שהוא עושה כרגע בלתי רצוי.
 ב. מעניינים אותו בדבר אחר (כדור, צעצוע מגומי קשה, עצם).
 ג. משבחים על שהפסיק לעשות את הדבר הבלתי רצוי. מובן מאליו שבתהליך זה העיתוי הוא חשוב מאוד כי שתי דקות יותר מאוחר הוא כבר לא יידע בזכות מה זכה בשבחים.
 4. אם יש צורך אפשר לתת לכלבלב מכה קלה ביותר ובלתי כואבת עם אצבע אחת על האף.

4. התנהגות בבית ומחוצה לו : כמה טיפים מועילים

כלב יושב לו בנחת ומסתכל סביבו. פתאום בא ידידו הטוב, האדם, קושר קולר סביב צווארו, מחבר אליה רצועה ומתחיל למשוך אותו בכוח. ברוב המקרים התוצאה הפוכה מן המצופה, הוא ימשוך בחזרה.
 הכלב עומד ליד החלון ונובח. השכנים ישנים, הרעש מפריע וידידו הטוב מתחיל להתעצבן. הוא מתחיל לצעוק עליו בקול רם שיפסיק. שוב תוצאה הפוכה. אם קודם נבח בעוצמה בינונית הרי שעכשיו האוקטבות עולות.
 הכלב ברח, הוא מטייל בפארק וידידו קורא לו אבל הוא לא חוזר. ההגיון אומר שבמקרה כזה צועקים "אם לא תחזור מיד או ואבוי לך", ומתחילים לרוץ אחריו. ניחשתם נכון – הוא בורח ומגביר את המהירות.
 אפשר כמובן לנסות שיטה חינוכית אחרת: "אם לא תבוא מיד, לא תקבל היום אוכל". גם זה נבדק ונמצא כלא עובד.

ברגע שאנחנו מבינים עקרונות אלה הגענו לחצי הדרך לפתרון. היות והכלב לא מבין את שפתנו, אין כל ערך להסברים ולאיומים. מאחר והוא רץ יותר מהר מאיתנו, וגם לא מסכים שיגררו אותו, הרי שאנחנו צריכים לאמץ לעצמנו אסטרטגיה שונה לחלוטין.

לאסטרטגיה זו קוראים "חינוך בעזרת חיזוקים חיוביים". חיזוק חיובי הוא צ'ופר, משחק, שבחים, חיבוק, לטיפה או כל דבר אחר אשר עשוי לשמח את ליבו הקטן.

קודם לחיזוק החיובי, כמובן בא השלב בו מראים לכלב מה רוצים ממנו.

בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד גלוי

דוגמאות:

- הכלב נובח - מרגיעים אותו, על ידי כך שמסבים את תשומת ליבו למשהו אחר, ובאותה השנייה שהוא מפסיק - משבחים אותו !
- הכלב לא חוזר אלינו- קוראים לו בשמו ומתחילים לרוץ בכיוון הפוך. הכלב חושב שאלו כללי המשחק, והיות וחוש הצייד טמון בו ממילא, הוא רץ אחרינו. ברגע שהוא הגיע אלינו- משבחים אותו.
כלל חשוב נוסף: התשבחות חייבות לבוא מיידית להתנהגות הרצויה, אחרת הכלב לא יודע על מה משבחים אותו – הוא איננו מקשר זאת להתנהגותו הקודמת הרצויה.
לילד, אפשר להגיד בערב "היות ובצהרים הבאת ציון טוב מבית הספר אני לוקח אותך עכשיו לקולנוע".
עם כלבים זה לא עובד. ראשית, כי הם לא חובבי קולנוע ידועים... שנית, כי הם לא נוהגים ללכת לבית הספר, והעיקר - הם לא זוכרים בערב מה היה בצהרים

עוד דוגמא :

אם ניקח ילד קטן מכפר נידח בן עשר בקתות בהרי ההימליה ונשתול אותו בצהרי יום חול בפנינת הרחובות 42 וברודוויי, במרכז מנהטן, ניו יורק, הוא ירגיש בערך כמו גור שנחשף לראשונה לחיים מחוץ לחממה של אימו והשגר (קבוצת הגורים אחיו להמלטה).
חיברות (SOCIALIZATION בלועזית) הינה תהליך חינוכי חשוב בחיי הכלב. התקופה הטובה ביותר להתחיל בה היא בגיל שלושה חודשים, לאחר שסיים את חיסוני המשושה. (לגבי חיסון הכלבת – פחות קריטי במרבית אזורי הארץ).
כלומר - חשיפת הכלב לכל אותן תופעות (מראות, אנשים, חיות, קולות, ריחות) איתן הוא יבוא במגע בהמשך דרכו.
קחו אותו לטייל בפארק, תפגישו אותו עם ילדים, מבוגרים, זקנים ותינוקות, כלבים וחתולים, תנו לו לראות ולשמוע מכוניות ואופנועים, להריח את הסביבה, לנסוע במכונית ולא לשכוח גם את רעש שואב האבק הפן או המכונה שקוצצת את הדשא.
בכל פעם שאנו פוגשים בעל כלב ברחוב והוא עוצר בעדו מלהתנפל על הגור שלנו, אנו רואים כלב שלא עבר תהליך של חיברות כפי שמומלץ.
כמובן שניתן לעשות את זה גם בגיל מבוגר יותר אבל זה ידרוש יותר זמן וסבלנות. כמו אצל בני אדם, בגיל מבוגר יותר קשה יותר להסתגל לדברים

בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד גלווה

חדשים, לשנות הרגלים ודפוסי התנהגות שכבר התקבעו ולמחוק טראומות או השפעת חוויות שהספיק הכלב לחוות עד כה. ככל שהכלב יכיר את סביבתו, יחווה חוויות חיוביות בכל מפגש, כך יהיה יותר בריא בנפשו, רגוע ולא תוקפני. איכות חייו מעתה והלאה תהיה משופרת לעין ארוך.

לתשומת לבכם – למרות שהכלב עדיין גור, ונהוג לחשוב שגור איננו מהווה גורם תחרותי או מאיים לכלבים אחרים ולכן אין סכנה שיתקפו אותו – עדיין, לא אחת קורה שכלב אחר תוקף גור. טראומה כזו בחיי הגור יכולה להטביע רישומה באופן קריטי וקשה יהיה למחוק אותה מזיכרונו, מלבד האספקט של הפגיעה הפיזיולוגית. השפעתה עלולה להיות הרסנית. אי לכך, גם אם מומלץ לחשוף אותו כמה שיותר לכלבים אחרים, עדיין יש להיות ערניים ולהיזהר במגע איתם ולבדוק מי הכלב העומד לפגשו.

המלצה אישית שלי בשנה הראשונה ללכת עם הכלב רק עם רצועה ולא עם רצועת "פלקסי" נמתחת, החשיבות של הרצועה בשנה הראשונה תשפיע על אופיו והתנהגותו בעתיד.

כלב שנוהג ללכת ללא רצועה לא תמיד יקשיב לבעליו וכמו שהוא לא יענה לבעלים בטיול למטה, כך הוא לא יקשיב גם בבית. מאד חשוב שכלבנו ידע שאנחנו המנהיגים שלו ועליו לציית לנו, עוד סיבה מספיק חשובה לרצועה קצרה היא הסיבה שגורים בגיל צעיר מאד סקרנים ונוטים לאכול כל דבר ברחוב, משאריות של אוכל, צואת כלבים ואפילו פגרים של ציפורים, לכן מאד מאד חשוב ללכת תמיד עם רצועה. אפשר פעם עד פעמיים בשבוע להגיע עם הכלב למתחם סגור ושם לשחק עמו בידיעה שיש לנו שליטה על מעשיו, אני היית ממליץ להצטייד ברצועה ארוכה של 10 עד 15 מטר על מנת לתת לכלב שלנו את החופש אבל בשעת הצורך להראות לו שבעצם אנחנו שולטים בכל המצב והוא לא חופשי לחלוטין.

5. ניקיון הכלב : רחצה היגיינה , צחצוח שיניים , טיפול בטפילים ונשירת שיער

א. רחצה והיגיינה

אני נוהג לקלח את כלביי בדרך כלל פעם בחודש חודש וחצי בקיץ ופעם בחודשיים חודשיים וחצי בחורף .

האמת שהכל תלוי עד כמה הכלב שלכם נקי ועד כמה שאתם מוכנים לסבול אותו מלוכלך , ישנה סברה שכלב צריך לשטוף אפילו פעם בשנה אבל כאשר ההולכים על ארבע חיים איתנו בבית יש לשמור על כללי היגיינה מסוימים.

את הכלב שלנו נשטוף בשמפו לכלבים בדרך כלל אבל ישנה גם אפשרות נוספת לקלח את הכלב שלנו בשמפו לתינוקות , שהרי לתינוקות עור רגיש וכך גם לכלבים ורמת ה P.H. מותאמת גם לכלבים .

כמו כן ישנה האפשרות למי שיכול להזמין את מוצרי הטיפוח מחו"ל דרך אתרים שונים באינטרנט .

יש לקרצף את הכלב פעם עד פעמיים (תלוי במידת הליכלוך) , בדרך כלל שמסיימים לנגב את הכלב הדבר הראשון שעולה במוחנו זה לקחת מגבות ולהתחיל לנגב את הכלב , מה שרצוי לעשות זה לקנות ג'ילדה למכוניות , כן ג'ילדה למכוניות ולייבש את הכלב שלנו קודם בג'ילדה .

בדיוק כמו שתפקידה של הג'ילדה "לשאוב" את הנוזלים מעל הרכב כך היא תעשה לכלב שלנו. בכלבים גדולים ופרוותיים הג'ילדה חוסכת לפחות 4 מגבות גדולות .

כמו שכתבתי בפרק הקודם חשוב לחשוף את כלבנו מגיל הגורות לרעשים שונים , ולכן מומלץ להרגילו לרעש של הפן הביתי מדי פעם על מנת שיתרגל אליו בפעם הראשונה .

כמובן גם בנושא הרחצה ישנם דברים חשובים שצריך לזכור :

- המקלחת הראשונה לא תהיה לפני גיל חצי שנה , עד אז יש באפשרותנו לנקות את הכלב חיצונית במגבונים לחים לתינוקות שעושים את העבודה באופן נהדר .
- יש לזכור שגם שיותר מקלחות בתדירות גבוהה יותר ממה שהזכרתי לא טובה לכלבנו ויכולה להפר את האיזון של השומנים שנמצאים על העור של כלבנו ומגנים עליו ועל הפרווה.

ב. צהצוח שיניים

נושא אחד חשוב שאסור לשכוח הוא השמירה על בריאות השיניים מסתבר שלכלב יש 42 שיניים כאשר השימוש בהם שונה מזה של בני האדם שלושת השיניים הקדמיות קטנות ולא חשובות לאכילה. השן הרביעית היא הניב הגדול החזק. זוהי שן חשובה מאד לכלב. היא משמשת לתפוס את הטרף או ככלי נשק במאבקים בין כלבים ואחרים.

(אל נשכח כי אבות אבותינו הקדומים לא קיבלו את האוכל לצלחת)

השניים האחוריות אינן טוחנות אלא חותכות. זאת מכיוון שהכלבים כידוע, אינם לועסים, הם בולעים. השלב הבא הוא העיכול בקיבה שנמשך כשש שעות התוצאה משיטת אכילה זו היא שלכלבים כמעט ולא נוצרים חורים בשיניים והם אינם זקוקים לסתימות .

לעומת זאת נוצרות בעיות שיניים אחרות הנובעות בעיקר מהצטברות אבן השן התוצאה ריח לא טוב, נסיגת החניכיים, ריקבון השורשים וחידקים. החידקים חודרים למחזור הדם, מתפשטים ויכולים לפגוע בשסתום הלב, בכבד ובכליות כלבים קטנים מפתחים את אבן השן מגיל שלוש שנים ומעלה וכלבים יותר גדולים בגיל קצת יותר מאוחר .

מידת התפתחות אבן השן תלויה במידה רבה בסוג האוכל אותו אוכל הכלב. אוכל קשה יוצר פחות אבן שן מאוכל רך. יש אגב סוגי מזון שנוצרו במיוחד כדי לשמור על ניקיון השן.

על מה אני ממליץ :

א. לעיסת עצמות הוא דבר בריא לשיניים. חשוב לתת רק עצמות גדולות או

עצמות מיוחדות לכלבים ולא עצמות עוף צינוריות .

ב. בביקור שגרתי אצל הוטרינר אפשר לבקש שיסתכל על שיני הכלב .

ג. כאשר מתעורר הצורך, ירחיק הוטרינר את אבן השן באמצעות מכשיר

בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד גלוי

אולטרהסוניק. זה לא כואב אך הרעש מעצבן את הכלב ולכן הוא ייתן לכלב זריקת טשטוש .

ד. אחרי הרחקת האבן הוא יבצע ליטוש עם מכשיר וחומרים מיוחדים .

ה. כדי למנוע הצטברות אבן השן מחדש ימליץ הוטרינר על חומרים לניקוי השיניים שכולל מברשת מתאימה ומשחת שיניים .

אגב , אין זה אומר שצריך לחכות עם ניקוי השיניים עד שהצטברה אבן השן להיפך , מומלץ להתחיל בזה מוקדם ככל האפשר . כדאי גם לזכור שהרבה יותר קל להרגיל כלב לטיפול זה מצד בעליו כל עוד הוא צעיר .

כיצד איפה נתחיל את הפעולה של צחצוח השיניים עם כלבנו ?

עלינו לזכור כי לכלבנו לא יהיה נעים שיכניסו לו אצבעות לפה , נסו לדמיין כיצד נסו לדמיין כיצד הייתם מרגישים לו אדם זר יכניס אצבעות ידיו לפיכם , לכן מומלץ להתחיל בגיל הגורות , אז כל מה שנעשה לגור יראה לו טבעי בעתיד ולא כחוויה לא נעימה .

השלב הראשון יהיה להתחיל לשחק עם אצבעות ידינו בפיו של הגור ולעסות את חניכיו , יש לזכור כיצד לנהוג במידה ובגור מתחיל לנשוך אותנו כפי שרשמתי בפרק הקודם , בשלב השני כאשר הכלב החליף את כל שיניו נמרח מעט ממשחת השיניים (יש לזכור לא להשתמש במשחת השיניים שלנו , זה לא מתאים לכלבים) של הכלב על אצבעותינו ונעסה את חניכיו של הכלב בעדינות , השלב השלישי והאחרון יהיה לקחת את מברשת השיניים , למרוח עליה משחה ולהתחיל לצחצח את שיניו .

אני ממליץ על צחצוח 3 פעמים בשבוע ומידי פעם בשבוע לתת לכלב עצם גריניז לשיניים שתפקידה לעשות את העבודה ולהשלים את החסר .

ג. טיפול בטפילים ודרכי טיפול

ישנם שלושה סוגי טפילים עיקריים המטרידים את כלבינו :

- **פרעושים** – הטפילים הנפוצים ביותר בכלבים, הם חיים על גוף הכלב וניזונים ממציצת דמו.

ההדבקה – הפרעושים מתפתחים בסביבת המחיה של הכלב – בביב בין שערות השטיח, חריצי הרצפה וכו' ובחוץ בסדקים ובחול ובדשא ליד צואת כלבים כאשר הכלבים בסביבתם הפרעושים קופצים עליהם ונצמדים אליה כדי למצוץ את דמה. פרעושים גם עוברים מחיה לחיה ומתרבים במהירות בתנאי של חום ולחות ולכן עיקר פעילותם היא בחודשי האביב והקיץ.

התופעות – גירויים וגירודים בעור, פצעים ודלקות עור, נשירת שיער איבוד דם היכולה לגרום לאנמיה ואף למוות, העברת תולעי מעיים (פרעושים הם פונדקאי הביניים של תולעים שטוחות)

טיפול ומניעה - 1. **מקומי** – הדברת הפרעושים שעל הכלב והגנה עליו מנגיעות חוזרת בפרעושים, באמצעות תכשירים וטרינירים מתאימים לטיפול חיצוני.

2. **סביבתי** – הדברת הפרעושים הקיימים ומניעת התרבות והתפתחות של פרעושים חדשים בסביבת המרבץ והמחייה באמצעות ריסוס בחומרים מתאימים ושמירה על סביבה נקייה.

זהירות – החומרים המשמשים להדברת פרעושים עלולים במינון או שימוש לא נכון לפגוע בבריאות הכלב לכן, יש להתייעץ בוטרינר בבחירת התכשיר להדברה מקומים או סביבתית ובאופן השימוש בו !.

- **קרציית הכלב** – קרציית הכלב היא הקרציית הנפוצה ביותר בעולם ומוצצת את דמם.

ההדבקה - הקרציות נמצאות בעיקר בחוץ ולכן הן עולות בעיקר על כלבים שחיים מחוץ לבית או נמצאים הרבה בחוץ.

תקופת הפעילות העיקרית של קרציית הכלב החומה היא בחודשי האביב והקיץ.

התופעות - גירויים מקומיים זיהום חיידקי, דלקת עור חריפה ואנמיה. קרציית נגועה עלולה להעביר לכלב מחלות, ביניהן קדחת הקרציות

(ארליכיוזיס) הנגרמת מטפיל החודר לתאי הדם של הכלב באמצעות עקיצה קרצית . בגוף הכלב הטפיל פוגע בתאי הדם , בטחול , במח העצם ובאברים נוספים . המחלה מתבטאת בדיכאון וחולשה ובהמשך הופכת להיות לכרונית וגורמת לאנמיה, חום , דימומים וזיהומים משניים רזון קשה ואף מוות .
טיפול ומניעה- 1. מקומי – הדברת הקרציות שעל הכלב והגנה עליו מנגיעות חוזרת בקרציות, באמצעות תכשירים וטרינירים מתאימים לטיפול חיצוני .
2. סביבתי – ריסוס סביבת המחיה של הכלב בחומרים מתאימים ושמירה על ניקיונה .
חשוב – מחלת קדחת הקרציות ניתנת לטיפול בעזרת אנטיביוטיקה מתאימה. אבל , עדיף למנוע אותה על ידי טיפול נכון המונע מהכלב הידבקות בקרציות .

• **תולעים** – התולעים הם טפילים פנימיים בהם נגועים הכלבים לעיתים קרובות . התולעים הנפוצות ביותר הן תולעי המעינים העגולות (נמטודות) והשטוחות (תולעי סרט) .
ההדבקה- התולעים העגולות – מצויות בגורים , הנדבקים בהן מאימותיהם, ברחם או ביניקה . אפשר להידבק בהן גם במגע עם צואה של חיה הנגועה בתולעים .
התולעים השטוחות – מקורן בעיקר בפרעושים . כשכלב מלקק או נושך את עצמו כדי להתגרד, הוא בולע פרעושים , שבגופם תולעים צעירות, וכך הוא נדבק .
התופעות - פגיעה ברקמות ובאיברים פנימיים , חסימת מעיים, פגיעה בתפקוד המערכת החיסונית , חולשה, רזון, אנמיה , בטן נפוחה וכואבת , הקאות ושילשולים .
טיפול ומניעה-מתן תרופה וטרינרית (בכדורים או זריקה) המשמידה את התולעים הקיימות אין טיפול המונע הידבקות חוזרת בתולעים.
חשוב לזכור – חיה הנגועה בפרעושים ולא תטופל כנגדם תהיה תמיד נגועה בתולעים .

אני אישית ממליץ על השימוש לטווח הארוך באמפולות של פרונטליין או של אדוונטיקס .
חשוב לזכור – לגורים מתחת לגיל חצי שנה אין לשים אמפולות אלא רק תרסיס פרונטליין לטיפול מקומי .

בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד נלווה

כמו כן מאד חשוב לזכור שאסור לשים אמפולות כלשהן מיד אחרי האמבטיה של הכלב יש להמתין לפחות שלושה ימים מכיוון שחומרי הסבון מבטלים את חומר ההדברה .

ז. נשירת שיער

ישנם כלבים שמנשירים יותר וישנם כלבים שמנשירים פחות כל כלב והגזע אליו הוא משתייך ולא אין כלב שאין לו נשירה , לכל הכלבים יש נשירה , בין אם פרווה ארוכה או בשערות קצרות וקוצניות . כגורים בדרך כלל עדיין לא תהיה נשירה ולא משנה מה העונה בשנה , לקראת גיל חצי שנה שמונה חודשים תתחיל הנשירה של הפרווה הגורית (under coat) בגיל הבגרות כלבים מנשירים בדרך כלל בעונות המעבר בין הקיץ לסתיו כהכנה לפרוות חורף ובין החורף לאביב כהכנה לפרוות הקיץ . חשוב להבריז את הפרווה במברשת איכותית שמתאימה לפרווה ולא תכאיב לכלב , בתקופת הנשירה אצל הכלבים רצוי לסרק חמש עד עשר דקות פעמיים ביום ולהיות סבלניים עד שתיפסק הנשירה לחלוטין . חשוב לציין כי גורם מכריע ביותר באיכות הפרווה וכמות הנשירה של הכלב הוא המזון שבו אנו מאכילים את כלבנו , כל זה בפרק האחרון של המאמר בנושא תזונה .

תזונה נכונה וסוגי המזון לכלבים

ראשית כל אפתח בכלל הברזל שלעולם לא משתנה :
גורי כלבים וכלבים בוגרים לעולם לא יאכלו את האוכל שלנו !!!!! בשביל זה יש להם את המזון היבש שלהם וכשם שאנו לעולם לא נאכל את האוכל שלהם כך גם הם לעולם לא צריכים לטעום משלנו .

תזונה נכונה היא חיונית ביותר לבריאותו ולאריכות ימיו של הכלב, בדיוק כשם שהיא חשובה לבני האדם.

קל להתבלבל כאשר רואים את המבחר הרב של מוצרי המזון בחנויות ואנשים נוטים לפעמים להאמין שבעצם כל המוצרים דומים זה לזה וכי אין כלל הבדל ביניהם.

ההבדל העיקרי בין המוצרים המועדפים אשר מחירם גבוה בהרבה מן המוצרים הפשוטים טמון באיכות החומרים המקנים למוצר ערך ביולוגי העולה בהרבה על זה של המוצרים היותר זולים.

בשפה פשוטה הערך לגופו של הכלב של המוצר היותר יקר הוא בכך שהוא מכיל אחוז גבוה יותר של חומר אותו הכלב מעקל לעומת אותם חומרים שאינם נשארים בגופו.

המוצרים העדיפים מיוצרים מחומרים איכותיים יותר והתוצאה שהכלב אוכל פחות אך מקבל את כמות המזון הדרושה לו.

מזון שנאכל והכלב עיכל אותו הופך למקור של אנרגיה ותורם לייצור תאים חדשים וחיזוק כל עברי הגוף. שאר החומרים נשארים בגוף והופכים לשומן. יוצא מכך שכאשר הכלב ניזון מאוכל שאינו מכיל את מקורות הכוח הדרושים הוא אוכל יותר, מתמלא ועדיין אינו מקבל את אותה התרומה מהמזון לה הוא זקוק. במצבים מסוימים כאשר כלב ניזון ממזון המורכב מחומרים מזינים בצורה מרוכזת מדי ייווצר מצב שבמידה ואינו מוציא מספיק מרץ הוא ישמין וגם זה כמובן לא רצוי.

קיימים מוצרים המותאמים לשלבי החיים השונים של הכלב. גורים זקוקים לכמות גדולה יותר של פרוטאין, ויטמינים, שומן ומינרלים המסייעים לגופו להתפתח. כלבות בשלבי הריון מתקדם ובזמן ההנקה גם כן זקוקות למקורות אנרגיה גדולות מהרגיל. כנ"ל כלבים אשר מוציאים מרץ רב זקוקים לאוכל מזין המכיל כמות מרוכזת של מרכיבים אלה.

לעומתם, כלבים בעלי נטייה להשמנה אשר אינם מוציאים מרץ צריכים לקבל מזון קל יותר ואכן קיימים מוצרים בעלי תכונות אלה. כמו כן כלבים יותר מבוגרים יכולים ליהנות ממזון המותאם לצרכים המיוחדים להם ולשינויים בגופם כתוצאה מהזדקנות.

יש אנשים המאכילים את כלביהם בשאריות מן האוכל של המשפחה ודבר זה אינו מומלץ. הצרכים התזונתיים של הכלב שונים לחלוטין מאלה של האדם ולכן הכלב לא יקבל ארוחה מאוזנת המכילה את כל החומרים להם הוא זקוק. במקומות שונים בעולם התפתח מנהג להאכיל כלבים תפריט חי או תפריט טבעי שמורכב גם מבשר חי ועוד מרכיבים אחרים כולל דגנים, ירקות וכו'. הרעיון באופן בסיסי טוב בתנאי שבעל הכלב בקיא במידה מספקת בצרכים התזונתיים של כלבו כדי שיהיה מסוגל להגיש לו ארוחה מאוזנת מבחינת צרכיו. התוצאה היא שרכישת הבשר החי ויצירת הארוחה המאוזנת הדרושה לכלב עלולה להפוך שיטה זו לבלתי כדאית הן מבחינת זמן ומבחינת ההוצאה הכספית.

מזון המותאם בדיוק לצרכיו של הכלב בכל גיל ניתן לרכוש בצורת גרגרים יבשים והן בקופסאות כאשר המזון לח. המזון בקופסאות אינו מומלץ במיוחד לכלבים גדולים מכיוון שאחוז גדול מהמזון בעצם מכיל מים וכלב גדול יזדקק לכמות גדולה של קופסאות כדי להגיע לסיפוקו. ניתן בנקל לראות עם כלב ניזון מאוכל איכותי ומאוזן. דבר זה בא לידי ביטוי במצב בריאותו, פרוותו ובשלב מאוחר יותר באורך החיים שלו.

ישנם שלושה קבוצות של סוגי מזון לכלבים :

- סופר פרימיום – שכוללת בתוכה את פרו פלאן , רויאל קנין ויוקנובה שלושתם נחשבים למזונות הטובים ביותר בעולם לכלבים בדרגה הכי גבוהה וככאלה נחשבים ליקרים ביותר .
 - פרימיום – שכוללת בתוכה את : דוג צ'או , טכניקל , נוטרה נאגט , סיינס דיאט , נוטרו צ'ויס , פדיגרי , איגל פק ונוטרו גולד כולם נחשבים למזונות טובים באיכותם אך נחשבים לפחות איכותיים וזולים יותר ממזונות הסופר פרימיום .
 - מזונות סוג ז' – הכוללת בתוכה את : בונזו , דוגלי , בית יצחק , צ'יקן סופ איגל נטורל . כולם נחשבים למזונות ירודים באיכות וברמתם בדרך כלל יימכרו בשקים של 20 ק"ג ובמחיר נמוך .
- רק לשם המחשה נסו לנחש מה יקרה לכם אם תאכלו במשך חודש בבורגר ראנץ או במקדונלדס , בדיוק כך האוכל הלא איכותי מסוג ז' .

אינני ממליץ לתת לכלב אוכל מקופסאות שימורים אלא אם יש בעיה רפואית והאוכל ניתן כטיפול על ידי הווטרינר יש לזכור כי כל כלב יאכל לפי משקל גופו ולא יותר על מנת שלא ישמין יתר על המידה, כמו כן יש לזכור כי נקבות מעוקרות נוטות להשמין בגלל חוסר איזון הורמונאלי.

כיצד ומתי להאכיל את הגור / כלב שלנו :

- מגיל חודש עד ארבעה חודשים שלוש ארוחות ביום
- מגיל ארבעה חודשים עד תשעה חודשים שתי ארוחות ביום
- מגיל תשעה חודשים ארוחה אחת ביום
- את הארוחות יש לתת בזמנים קבועים ובהפרשים שווים עד גיל תשעה חודשים, כלב שאוכל באופן מסודר וירד למטה בזמנים קבועים יעשה פחות צרכים בבית.

כמו כן יש לזכור כלל חשוב: כלב שאוכל אוכל ברמות הכי גבוהות יהנה מפרווה איכותית ומנשירת פרווה אך ורק בתקופות המעבר, כלב שיאכל אוכל ברמה ירודה יסבול מנשירה בכל השנה ומריח גוף לא נעים.

לסיכום :

אני מאד מקווה שמאמר זה יעזור לכם להתמודד באופן הטוב ביותר עם כלביכם חשוב לזכור שכל מה שכתבתי במאמר הוא רק כלי בידיכם על מנת שתדעו איך להתנהג עם כלביכם.

חשוב מאד לזכור את העובדה שגור כלבים הוא בדיוק כמו תינוק שנולד ומתפתח לנער צעיר וכשם שאנו מחנכים את ילדינו מגיל צעיר לערכים טובים וחיוביים כך אם נתחיל לחנך את גור הכלבים שלנו מגיל חודשיים כך ניהנה מכלב מחונך בעתיד , המוטו שלי שגור כלבים הוא רך כמו פלסטלינה וככל שהוא צעיר כך יותר קל לעצב אותו לפי רצוננו ושכל מה שכתבתי לא מחליף את עבודת האילוף של הכלב שלנו .

אשמח לעמוד לרשותכם תמיד
גיא מועלם ,
מיריקל ספיריט .

מתן יעוץ לבעלי כלבים • רח' הכבאים 21/51 רמת-גן
פתרון בעיות התנהגות • טלפון נייד: 050-5445733
עבודה בבית הלקוח • e-mail: guypaz@012.net.il

מכירת מזון וציוד נלווה

מחכים לתינוק חדש?

- יעוץ מיוחד בנושא תינוק חדש במשפחה
- כיצד להציג את התינוק החדש בפני כלבכם
- עבודה עם זוגות ומשפחות לפני ואחרי הלידה

בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד נלווה